

ΖΑΚΥΝΘΙΟΣ

ΙΑΝΘΩΝ

ΕΤΟΣ Γ'.

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 1877.

ΦΥΛΛ. ΚΘ'.

ΤΑ ΕΝ ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ ΔΕΣΜΩΤΗΡΙΑ

ΥΠΟ ΤΗΝ

ΔΕΣΠΟΤΕΙΑΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

(Συνέχεια, δρα φυλ. ΚΗ').

Τέλος μετὰ δισταγμούς, ὃν τὸ μέλλον θὰ δυνηθῇ ἵσως ν' ἀνιχνεύσῃ τὴν ἀπόρρητον ἀρομάτην, ἡ κυδένησις ἀπεφάσισε νὰ ἐνεργήσῃ. Κατὰ τὴν ἐσπέραν τῆς 17ης Μαρτίου, οἱ ὀπλαρχηγοὶ συνηθροίσθησαν ἐν τῷ Louvre παρὰ τῷ στρατηγῷ Vinoym, φρουράρχῳ τῶν Παρισίων, ἐκεῖ δὲ τοῖς διεκοινώθησαν τὰ στρατιωτικὰ σχέδια, ἀπερὶ οὗτοι ὕφειλον νὰ ἐπιτελέσωσι τὴν πρωταν τῆς ἐπιούσης. Πολλοὶ διεμαρτυρήθησαν, παρέστησαν τὸ δυσπειθὲς τυεῦμα τῶν στρατευμάτων των, καὶ δὲν ἀπέκριψαν ὅτι τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐπιχειρήσεως τοῖς ἐφαίνετο ἀμφίβολον. Τὴν φορὰν ταύτην, ἡ διαταγὴ ἥτο ὅτική αἱ ἀντιλογίαι εἰσίγησαν καὶ ἔκαστος προητοιμάσθη ὅπως ὑπακούσῃ. "Απαντες; γινώσκουσι τὸ ἀπαίσιν ἐκεῖνο ἔγχειρημα, οὐ τὸ ἀποτέλεσμα ὑπερικόντισεν δλους τοὺς φύδους τῶν συντηρητικῶν καὶ δλας τὰς ἐλπίδας τῶν ἐπαναστατῶν. Ἰδοὺ ἐν ὀλίγοις ἡ ἔκβασις τῶν ἐνεργειῶν ἐκείνων στρατολογία μαχητῶν λίαν ἐπόπτων, ἐν οἷς τοῦ 88ου τῆς γραμμῆς· Ἐραδότης περὶ τὴν ἀποστολὴν ξυνωρίδων πρώτη ἐπιτυχία, ἦν ἀμέσως διεδέχθη ἡ διασκόρπισις τῶν στρατιωτῶν, πνιγομένων ἐν μέσῳ τῶν

κυμάτων πληθυσμοῦ, οὐ δὲν ἥδυνήθησαν δεδυτας, οὐδὲπόσασι· δολοφονία τῶν στρατηγῶν Lecomte καὶ Clément Thomas φοιευθέντων ἐν Montmartre, δόξῃ Rosiers, ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἐν ἥ τὸ κεντρικὸν κομπτάτον συγχάνις συνηλθε. Ήπει τὴν μεσημέριαν οὐδεμίχις ἐλπίς πλέον ὑφίστατο· ἡ ἡμέρα ἔκεινη ὁλοσχεδόν ἀπώλετο. 'Ο Κ. Θιέρσος, ἐνθυμούμενος ὅτι δ στρατάρχης Windischgrätz ἀνέκτησε τὴν Βιέννην διὰ τῆς Βίας κατὰ τὸ 1848, ἀφοῦ πρῶτον ἐξεδιώχθη τῆς πόλεως, διεβίβασε διαταγὰς εἰς δλα τὰ διοικητικὰ σώματα ὅπως συσπειρωθῶσιν ἐν Βερσαλλίαις, δπου δικρῶς ἔμελλε νὰ ἐγκαθίδρυθῇ ἡ κυβέρνησις. Καὶ αὐτὸς οὗτος μετέβη ἐκεῖ, ἀφοῦ πρῶτον διέταξε τὴν ἐκκένωσιν τῶν πρὸς νότον φρουρίων καὶ τὴν ἐν Βερσαλλίαις συγκέντρωσιν τῆς μεραρχίας τοῦ Daudel, τοῦθ' ὅπερ προϋπέθετε τὴν ἐγκατάλειψιν τοῦ Mont Valérien. 'Η προφορικὴ αὕτη διαταγὴ ἐπανελήφθη καὶ ἐγράφη παρὰ τοῦ ὁδίου καθ' ḥην στιγμὴν οὗτος διέβαινε τὴν γέφυραν τῆς Sèvres. 'Η διοικητικὴ ὑποχώρησις ἐγένετο ταχύτατα· τὴν ἐσπέραν δλα τὰ γραφεῖα, ἀμοιροῦντα τῶν διευθυντῶν αὐτῶν, εἰχον ἀναστατωθῆ· οἱ Παρίσιοι, ἄνευ ἀστυνομίας, ἄνευ στρατοῦ, ἄνευ κυβερνήσεως, ἀφέθησαν εἰς τὴν διάκρισιν τῆς συμμορίας τῶν τροπαιούχων στασιαστῶν.

'Ἐκν δ Κύρ. Θιέρσος ἐξεπλάγη ἐπὶ τῇ ἀποτυχίᾳ του, τὸ κεντρικὸν

κομητάτον οὐχ ἡττον ἔθαύμασεν ἐπὶ τῇ ἐπιτυχίᾳ τοι· πλεῖστοι νικηταὶ εἰπον· «'Ηγνοοῦμεν τὸ ὀψεῖλομεν νὰ πράξωμεν, καθότι διετελοῦμεν εἰς λίαν δυσχερῆ θέσιν.» Ἐν τούτοις τὸ κεντρικὸν κομητάτον διηνύθυνε τὰς ἐνεργείας ἑκείνης τῆς ἡμέρας, μὴ προϊδόν τὰ συμβάντα, ἄτινα ἀπροσδοκήτως ἐπ’ αὐτοῦ ἐνέσκηπτον. Τοῦτο συνηλθεν ἐν τινὶ προθαλάμῳ σχολείου ἐν τῇ ὁδῷ Basfroi, καὶ ταχέως συνεσκέφθη περὶ τῶν καταλλήλων μέτρων, ὅπως ἔξουδετερώσῃ τὰς βραδείας ἐνεργείας τῆς κυβερνήσεως, ἥτις συνεκρότει μάχην ὅπως ἀνακτήσῃ τηλεόδολα, τὰ δόποια οὐδέποτε ὠφειλεν ἐπὶ οὐδεμιᾷ προράσει νὰ παραχωρήσῃ. «Ο Bergeret σταλεὶς εἰς Montmartre καὶ ὁ Varlin εἰς Batignolles ἔμελλον ἑκεὶ νὰ συνενωθῶσι, νὰ βαδίσωσι πρὸς τὴν πλατεῖαν Vendôme, καὶ ἑκεὶ νὰ δρυρωθῶσι δι’ ὀδοφοραγμάτων, ἀφοῦ ποῶτον καταλάθωσι τὰ ἐπιτελεῖα. Ο Fallon, διερχόμενος διπισθεν τῆς Στρατιωτικῆς Σχολῆς καὶ τοῦ Ἀπομαχείου, ἔσχεν ἐντολὴν νὰ καταλάθῃ τὰ ὑπουργεῖα τῆς ἀριστερᾶς ὅχθης, τὸ τηλεγραφεῖον, καὶ νὰ τείνῃ χεῖρα ἐπίουρον εἰς τὸν Varlin καὶ τὸν Bergeret διὰ τοῦ Carrousel ἢ διὰ τῆς πλατείας τῆς Ὄμονοίας, ὥστε νὰ δεσπόζωσιν οὗτοι τῆς ὁδοῦ Rivoli· ὁ Duval, σταθμέων εἰς τὸ Πάνθεον, ἔμελλε νὰ καταλάθῃ τὴν Ἀστυνομίαν, καταλείπων πάντοτε στρατιωτικὸν ἀπόσπασμα εἰς τὸν νάρθηκα τῆς Παναγίας, ὅπως ὑποδοθῆσῃ τὰς στρατιωτικὰς κινήσεις τοῦ Pindy εἰς τὸ Δημαρχεῖον, τὸ δόποιον δὲ Eudes ἔμελλε νὰ προσβάλῃ ὅμηρον καταλαθῶν τὸν στρατῶνα τοῦ Nz πολέοντος, ἐνῷ δὲ Brunel θὰ ἀριχνεῖτο ἑκεὶ διὰ τῆς ὁδοῦ τοῦ Ἅγιου Μαρτίνου. Τὸ σχέδιον τοῦτο ἐπέτυχεν, οὐχὶ διότι ἐπιτηδείως ἐπενοήθη, ἀλλὰ διότι οἱ Παρίσιοι ταχέως γυμνωθέντες στρατευμάτων καὶ ἀμοιροῦντες δόηγιαν, δὲν ἥδυνήθησαν οὐδεμίαν γ’ ἀντιτάξωσιν ἀντίστασιν. Οἱ ὄμοσπον-

δοι, ἀν καὶ νικηταὶ, προύχώρουν οὐχ ἡττον μετὰ πλείστης ὅστις φρονήσεως· δὲν κατέλαθον τὸ Δημαρχεῖον, τὴν Ἀστυνομίαν, τοὺς κυριωτέρους τούτους σκοποὺς τῶν ἐνεργειῶν αὐτῶν, ἢ ἀργότατα περὶ τὴν ἐσπέραν, ὅτε οἱ διευθυνταὶ τῶν γραφείων καὶ τὸ πλεῖστον μέρος τῶν ὑπαλλήλων ἀπεχώρησαν. Πρέπει νὰ πιστεύσωμεν ὅτι ἡ ἀποχώρησις ἐγένετο λίαν ἐσπευσμένως, καθότι νέος τις ἀξιωματικὸς τοῦ ἐπιτελείου, διαμείνας ἐν Παρίσιοις, δὲν ἥδυνήθη νὰ εῦρῃ οὐδένα, κατὰ τὴν ἐσπέραν τῆς 48ης, ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῶν στρατιωτικῶν, ὅπως λάθῃ τὸ σύνθημα ὑπηρέτης δὲ τοῦ γραφείου, ὅστις κατά τύχην τὸ ἐγίνωσκεν, ἥδυνήθη νὰ διακονώσῃ πρὸς αὐτὸν τοῦτο. Οἱ Παρίσιοι, ἐγκαταλειφθέντες ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως τῆς Γαλλίας, ἀνῆκον εἰς τὴν διχλαγωγίαν· δὲν Proudhon εἶπεν ὅτι ἡ διχλαγωγία ἐστὶν «ἡ ἐξαχρείωσις τῆς κοινωνίας.»

Κατὰ τὴν τελευταίαν δεκαπενθυμερίαν τοῦ μηνὸς Φεβρουαρίου, καθὼν στιγμὴν οἱ ἐπαναστάται κατηγαλίσκοντο εἰς ἐπιδείξεις γελοιωδῶς ἕδεσλυράς, ἥδικοιλόγος τις καὶ περί «Οὗτος δὲ λαὸς πίσκει ἐκ λαυθάροντος πολέμου· οὗτος πρέπει νὰ ἔξειθη.» Πράγματι ἔμελλε νὰ ἔξειθη, καὶ διαρκούντων δύο μηνῶν ἔμελλε νὰ ἔκμανῃ. Ἡ πάλι ὑπῆρξε φοβορά· ἥδυνατό τις νὰ πιστεύσῃ ὅτι ἐπανήλθομεν εἰς τὰς ἀποφράδας ἡμέρας τῶν θρησκευτικῶν πολέμων, καθόσον οἱ διαμαχόμενοι διλιγότερον ἐφόροντιζον νὰ νικήσωσιν ἢ νὰ ἔξολοθρεύσωσιν ἄλληλους. Ο Vincenzini εἶχε πνιγῆ, οἱ στρατηγοὶ Le-comte καὶ Clément Thomas εἶχον δολοφονηθῆ· ταῦτα πάντα ἀρκούντως ἀπεδείκνυον τὸ ἥδυνάμεθα νὰ περιμείνωμεν· αἱ ἀπαιτήστεραι εἰκασίαι ὑπερηκοντίσθησαν. Ἐθνοφύλακές τινες σεβόμενοι τὴν νομιμότητα καὶ οἰκτείρουντες τὴν Γαλλίαν, ἄνδρες φιλήσυχοι φοβούμενοι τὰ δεινὰ, ὑπὸ ὧν ἡ πειλοῦντο εἰς Παρίσιοι, ἥθελησαν νὰ

ποιήσωσιν ὑστάτην ἀπόπειραν συδιαλλαγῆς καὶ νὰ ἐπίσχωσι τὴν ἐπικειμένην αἰματοχυσίαν. Ἀσπλοι, ποσπορευομένης τριχόδου σημαίας, διηθύνθησαν, διὰ τῆς ὁδοῦ Paix, πρὸς τὴν πλατεῖαν Vendôme, ἐμπεφραγμένην δι' ἵσχυροῦ ὁδοφράγματος, κατεχομένου ὑπὸ τῶν 800ου, 176ou καὶ 215ou ταγμάτων, ὡπλισμένου διὰ τηλεσόλων καὶ διοικουμένου ὑπὸ στρατηγοῦ τινος δυνματὶ Du Buisson. «Ἡ ἐπίδειξις αὐτῇ ἦτο δλῶς εἰρηνική· ἡ κούνιτο δὲ αἱ φωναὶ· «Ζήτω ἡ εἰρήνη! Ζήτω ἡ τάξις! Ζήτω ἡ Ἐθνοσυνέλευσις!» Ταύτην οἱ ἐπαναστάταις ὑπεδέχθησαν διὰ πυροβολήσεως ἐκ τοῦ συστάδην. Δεκατρεῖς νεκροὶ καὶ πολυάριθμοι τραυματίαι ἔπεισαν τὴν ὑγιὰ μερίδα τῶν παρισιανῶν κατοίκων δτὶ πᾶσα ἐλπὶς μετριοπαθείας διὰ παντὸς ἐξέλιπε. Τὸ κεντρικὸν κομητάτον ἐψήφισεν δτὶ οἱ κακοῦργοι τῆς πλατείας Vendôme καλῶς ὑπηρέτησαν τὴν πατρίδα· ἡ δὲ εἰς Βερσαλλίας καταφυγοῦσα κυβέρνησις, ἡ Ἐθνοσυνέλευσις, ἀπαντεῖς οἱ τίμιοι ἄνθρωποι ἀπέγνωσαν, κατανοήσαντες δοίαν φοβερὰν δόδυν ἔμελλον νὰ τραπῶσιν. Οἱ Παρίσιοι ἀφ' ἑνὸς μὲν βέβαιοι περὶ τῆς νίκης, ἀφ' ἑτέρου δὲ αἱ Βερσαλλίαι, θέλουσαι νὰ ἐπιβεβαιώσωσι τὴν σταθερὸν αὐτῶν θεούλησιν δπως ἀνακτήσωσι τὴν πρωτεύουσαν τῆς Γαλλίας, ἔσπευδον νὰ συμπλακῶσι πρὸς ἀλλήλους. Τὴν 2αν Ἀπριλίου, δμόσπονδοι καὶ στρατεύματα τῆς γραμμῆς ἔστησαν ἀντιμέτωποι ἐν τῇ παρόδῳ τῆς Neuilly. Πρὸν ἡ τὸ πῦρ ἀρχίσῃ, οἱ κυβερνητικοὶ ηθέλησαν νὰ πειραθῶσι καὶ πάλιν, παρὰ τὰ τοσαῦτα θλιβερὰ παραδείγματα, δπως ἐπαναγάγωσι τοὺς ἐπαναστάτας εἰς τὴν φρόνησιν καὶ τὸν σεβασμὸν πρὸς τοὺς νόμους· δ Κος Pasquier, ἀρχιχειρουργὸς τοῦ στρατοῦ ἐνδεδυμένος τὴν στολὴν του, φέρων τὸν σταυρὸν τῆς Γενεύης εἰς τὸν θραχίονα καὶ τὸν πῖλον, προβαίνει ὡς ἀπεσταλμένος, καὶ ἀμέσως φογεύεται.

Ἐκεῖον δέ πόλεμος ἥρξατο ἀδυσώπητος. Τὴν 3ην Ἀπριλίου ἡ Δῆμος ἡθέλησε νὰ ἐκστρατεύσῃ κατὰ τῶν Βερσαλλιῶν καὶ νὰ ποιησῇ εκεῖνο τὸ περιβόητον στρατήγημα, τὸ δποτὸν δ ἀξιωματικὸς τοῦ ναυτικοῦ Lullier, εἰς τῶν στρατηγῶν τοῦ Δήμου ἐξεταζομένη ὑπὸ πολιτικὴν ἐποψιν ἦτο ἀνοητος, ὑπὸ πολεμικὴν δὲ ἔκειτο ὑπεράνω πάσης ἐπικρίσεως.» Ο στρατηγὸς Duval συνελήφθη ἐν Châtillon καὶ ἀμέσως ἐπὶ τόπου ἐτυφεκίσθη. Ο Flourens, τοῦ δποτοῦ τὰ στρατεύματα διετέλουν ἐν πλήρει ἀταξίᾳ, προσέφυγε παρὰ τινι ξενοδόχῳ πλησίον τῆς γεφύρας τοῦ Chatou, ἔκει δὲ μοίραρχὸς τις ἀνακαλύψας καὶ ἀναγνωρίσας αὐτὸν, καθ' ἓν στιγμὴν ἥλλασσεν ἐνδυμασίαν, ἔσχισεν αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν δι' ἀκινάκου. Ο τακτικὸς στρατὸς συνεμφρούτο πρὸς τὰ παρὰ τῶν δμοσπόνδων συχνάκις δοθέντα αὐτῷ παραδείγματα· ἀμφοτέρωθεν ἐξέλιπεν δοίκτος· δ πόλεμος οὗτος ἦτο πράγματι ἀδελφικὸς πόλεμος. Et solita fratribus odia, εἶπεν δ Τάκιτος.

Ἐν τοιούτῳ πολέμῳ διαβλέπει τις τι δύναται νὰ πράξῃ λαὸς ἀνευ μέτρου καὶ παιδείας, παραδιδόμενος εἰς ἕαυτὸν καὶ γινόμενος ἔρμαιον τῶν ἰδίων αὐτοῦ δρμεμφύτων. Τὸ συμφέρον τῶν σφετερισθέντων τὴν διεύθυνσιν τῆς τύχης του ἦτο νὰ τὸν ὑπερεθίζωσι καὶ νὰ τὸν ἀγάγωσιν εἰς τὴν κατάστασιν τοῦ φυσικοῦ θηρίου. Ἐπειδὴ δὲ ἡ πάλη ἔμελλε νὰ προσῇ μέχρι θανάτου, ἔξετράχυνον τοὺς μαχομένους μέχρι μανίας, οὐδενὸς δὲ μέσου πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐφείσθησαν, οὔτε ψευδολογίῶν, οὔτε ἀπειλῶν, οὔτε κολακειῶν, οὔτε χρημάτων, οὔτε οἰνοπνεύματος. Δυνάμεθα νὰ διαβεβαιώσωμεν, ἀνευ ὑπερβολῆς, δτὶ, διαρκούντων δύο μηνῶν, οἱ Παρίσιοι κατετρύχοντο ὑπὸ μανιώδους βανχείξ. Ἐκεῖνο ὅπερ τὸ

κεντρικὸν κομητάτον εἶχε πράξει κρύφα, ὁ Δῆμος τὸ ἔπραττε τρόπον τινὰ μετὰ τῆς γαλήνης ἐκείνης, θὺν ἐμποιεῖ ἡ ἴκανοποίησις ἐκπεπληρωμένου καθήκοντος. Ἐνῷ δὲ πειθήνιος καὶ μεθύων ὅχλοις ὥρμα εἰς μάχας, ἐν αἷς τέλος ἤρξατο ἐνασμενίζομενος, οἱ δύο αὐτοῦ κυρίαρχοι ἡρίζον προσπαθοῦντες ν' ἀραιρέσωσιν ἀπ' ἀλλήλων τὴν ἐφήμιρον αὐτῶν ἔξουσίαν. Αἱ ἐκλογαὶ εἰχον κηρυχθῆ, καὶ φαινομενικὴ τις νομιμότης ἐκύρωσε τὴν διοίκησιν τοῦ Δήμου, ὅστις ἐνόμιζε λίγην ἀφελῶς, ὅτι θὰ κατελάμβανε τὴν θέσιν τοῦ κεντρικοῦ κομητάτου. Τοῦτο ἐπισήμως ὑπερσχέθη ν' ἀποχωρήσῃ, ὅταν «ὁ κυρίαρχος λαὸς θ' ἀπεφαίνετο.» Οὐ κυρίαρχος λαὸς ἀπεφάνθη, — καλῶς δὲ θὰ ἐπράττει ἀν ἐσίγα, — τὸ κεντρικὸν κομητάτον δὲν παρήτησεν οὔτε τὰς ἀξιώσεις του οὔτε τὴν ἀπόκρυφον διεύθυνσιν, θὺν ἤρξκετο νὰ ἴντεκῃ ἰδίως ἐπὶ τῶν πολεικῶν πραγμάτων. «Ἡ διαμάχη ὑπῆρχε δικράνης» ἔξεδηλωθη δὲ προφράγως, καίτοι πολλοὶ προσετάχθησαν νὰ τὴν ἀποκεψύψωσιν. «Οπως δὲ ὑπεβάλωσιν ἐξ ίσου τοὺς πάντας ὑπὸ ἵσην πίεσιν, ἐπανηλθον τὴν πρώτην Ματίου εἰς τὴν τετριμένην ἐκείνην ἰδέντων τοῦ κομητάτου τῆς δημοσίου συντηρίας. Τοῦτο δὲν ἴκανόνισε τὰ πράγματα τὸ κομητάτον τῆς δημοσίου συντηρίας, τὸ κομητάτον τοῦ πυροβολικοῦ, τὸ κομητάτον τῶν διδοφραγμάτων, τὸ κομητάτον τῶν τροφοδοτῶν, τὸ κομητάτον τῶν στρατιωτικῶν σιταρκειῶν, τὸ κομητάτον τῆς γενικῆς ἀσφαλείας, τὸ κεντρικὸν κομητάτον, τὸ κομητάτον πάσης ἀποχρώσεως καὶ τὸ κομητάτον κινητῆς καὶ ἀκινήτου περιουσίας, ἐφθονοῦντο, ἐμίσουντο καὶ ἤρχοντον νὰ «διῆλιζωνται,» ὅταν ἡ Γαλλία εἰσῆλθε καὶ πάλιν εἰς Παρισίους. Αἱ διαφωνίαι αὗται ἔτριψαν τοῦτο τὸ καλὸν ἀποτέλεσμα, ὅτι δηλ. κατέστησαν τὴν ἄμυναν λίγων ἀσύντητον, οὐδέποτε δύνας κατηλθον μέχρι τῶν δμοσπόνδων, οἵτινες δὲίγον ἐφράντιζον περὶ καύτων, καὶ δὲν ἐμερί-

μνων ἡ περὶ τῆς ἀρθονίας καὶ τῆς διανομῆς τῶν τροφίμων. «Διὰ τὸ πλεῖστον μέρος τοῦ λαοῦ, ἡ ἐπανάστασις δὲν εἶναι ἄλλο ἢ μελόδραμα.» Τὴν ρῆσιν ταύτην τοῦ Marat συχνάκις ἐνεθυμήθημεν, θεάμενοι τοὺς ἔξειλγμούς τῶν στρατευμάτων τοῦ Δήμου. Τὸ θέαμα, δέπερ οἱ Παρίσιοι παρεζήγουν διαρκουσῶν τῶν πενθήμων ἐκείνων ἡμερῶν, ἣ το ἀπελπιστικόν. Εἰς τὰς ἀνωτέρας τοῦ Δήμου θέσεις ὑπῆρχον ἀνθρωποι ἀμαθεῖς καὶ ματαΐδοις, οἵτινες εἶχον περιέλθειεις τὸν παροξυσμὸν τοῦ φθόνου· εἰς δὲ τὰς κατωτέρας, ἀποκεχαυνωμένα κτήνη, πρόθυμα εἰς πᾶν εἰδὸς κακούργηματος, πανταχοῦ δὲ ἀγέλη ἀνθρώπων μιμουμένων τὰ τῶν ἄλλων, καίτοι ἐπιβλαβῆ ἔχοτοις, — ὅντα ἀμφιρρεπῆ, ἀστατα, μὴ δυνάμενα νὰ ἀντιστῶσι κατὰ τῶν κατεχόντων αὐτὰ πονηρῶν παθῶν, ἃνειροπῆς πρὸς τὸ κακόν, ἃνειρ ἔλξεως πρὸς τὸ καλόν, ὑπεικόντα μυχανικῶν καὶ μὴ καταχνούντα οὐδὲν ἐκ τῶν κυκλούντων αὐτὰ συμβάντων, ἀρκεῖ μόνον νὰ μισθωδεῖνται καλῶς, νὰ τυγχάνωσι ἀρθρίου οἴνου καὶ καλοῦ οἰνοπνεύματος.

Αἱ θιασίτεραι καὶ αἱ ἡττον δεδικαιολογημέναι πράξεις δὲν ἐξήγειρον ποσῶς τὰς συνειδήσεις, ἀλλὰ πενεντίας ἐτύγχανον ἐπιδικιμαστῶν. Τὴν 10ην Ἀπριλίου, ἐτοιχοκόλλησαν τὴν ἔξης προκήρυξιν ἐπὶ τῶν τοίχων τοῦ Montmartre· «Ἐπειδὴ οἱ ιερεῖς εἰσὶ κακοῦργοι καὶ οἱ ναοὶ εἰσὶ καταγάγα, ὅπου οὔτοι ἡθικῶς ἐδοιλοφόρησαν τὰς δυάδας, κάρμφαντες τὴν Γαλλίαν διὸ τοὺς ἀτίμους ὄνυχας τῶν Βοναπαρτῶν, τῶν Φάρεων καὶ τῶν Τροσσού, δι πολιτειῶς ἐπίτροπος τῶν Carrières παρὰ τῇ πρώτῃ ἀστυνομίᾳ κελεύει ίναν κλεισθῆ δι ναὸς τοῦ Ἀγίου Πέτρου τοῦ Montmartre, καὶ διατάττει τὴν σύλληψιν τῶν ιερέων καὶ τῶν ἀδελφῶν τοῦ ἐλέους. «Μπογεγραμμένος» Le Moussu.» Εἶναι δὲ λαὸς ἡδιαφόρεις ἀπέναντι τούτων τῶν ἀπιραμίλλων θηριωδῶν, οὗτος παρεδέχετο πεποιθότως καὶ ἀσυλλογί-

στως ἀπαντά τὰ μετκλιδόμενα αὐτῷ φληγαρήματα. "Οπως δὲ ὑποθάλψωσι περὶ" αὐτῷ τὸ κατὰ τῶν Βερσαλλιῶν καὶ τῶν Βερσαλλιαίων μῆτος, κατὰ τὸ δὴ τότε λεγόμενον, διεβουκόλησαν οὐτὸν διὰ τῶν αὐθαδεστέρων ἐπινοήσεων, διὰ τῶν κακταπληκτικωτέρων ψευδολογιῶν καὶ τῶν εὐηθεστέρων μωροληγιῶν. 'Ο στρατὸς τῶν Βερσαλλιῶν συγέκειτο ἀποκλειστικῶς, κατὰ τὸν ψευδολόγους, ἐξ ἀστυνομικῶν κλητήρων, ἴνσχυομένων ὑπὸ τῶν Βανδεῖστῶν τοῦ Charette καὶ τοῦ Cathelineau (*) διδυνόντων ὑπὸ λευκὴν σημαίαν καὶ ἀνακράζοντων «ζήτω ὁ Ἔρικος Ε'». "Απαντες οἱ θροσπουδασται, ἀπαντά τὰ μέλη τῆς θρητηκευτικῆς ἔταιρίας πρὸς ἐκπαίδευσιν τοῦ λαοῦ, ἐστρατολογήθησκαν, ἀρῷος πρᾶτον ὑπεσχέθησαν ν' ἀποκαταστήσωσι τὰ βιδελυρότερα ἔθιμα τοῦ μεσκιῶνος οἱ χωρικοὶ, συμμορφωθέντες ἔνεις ἐξαιρέσεως πρὸς τὸ ἐγκαινιασθέντες Παρισίοις; καινωνιστικὸν σύστημα, διέχοντο διὰ κτυπημάτων δικράνου τοὺς στρατιώτας, οἵτινες ὑπείκουν εἰς τὰς δικταγὰς τῶν ἐν Βερσαλλίαις κακοληγῶν" οἱ ναῦται εἰχον ἐξολοθρεύσει δύο τάγματα τῆς γραμμῆς δ' ἀ πελέκεων. 'Ο τελευταῖος οὗτος χαριεντισμὸς οὐδίλως διεψεύσθη, τοῦθ' ὅπερ ἀποδεικνύει διτοι οἱ διδόστονδοι δὲν εἰχον ποτὲ πολεμήσει παρὰ τοὺς πληρώμασι τοῦ ἡμετέρου στόλου' ἀλλ' ὁ πέλεκυς τοῦ ναύτου, διέλεκυς τοῦ ἐπαρχιγμοῦ, εἴναι: αθάνατος παράδοσις. 'Ἐπόλησαν διαρκούστης τοῖς πολιορκίαις λιθογραφίαν τειχικὴν περιστῶσι πυροβολοφόροις· ναύταις, κυριεύοντας πρωστικὸν προτείχι-

σμα, κρατοῦντας τὸ ἐγχειρίδιον εἰς τοὺς δόδοντας καὶ τὸν πέλεκυν εἰς τὴν πυγμήν. Ἐπιλήψει ἡμᾶς δι χρόνος ἀρηγουμένους ἀπάστας τὰς θιδελυγμίας, ἃς αἱ ἐφημερίδες τοῦ Δήμου παρεῖχον ὡς νομὴν εἰς τὴν δημόσιον εὐπιστίαν, καὶ δι' ἣς αὕτη ἐτρέφετο. 'Ἐνῷ δὲ οὕτως ἀναιδῶς κατεχόντο τῆς ἀλιθιότητος τῶν κεγκυντῶν διοσπίνδων, δὲν ἐγίνωσκον τί ἄλλο νὰ ἐπινοήσωσιν ὅπως κολακεύσωσι τὴν ὑπερηφάνειάν των. 'Ο Félix Pyat, αὐτὸς δι ἀπαράμιλλος φυγάς, ἐγράφε χωρὶς νὰ γελάσῃ εἰς τὴν ἐφημερίδα του «δ' Ἐκδικητής» διτοι οἱ Παρισίοις ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ Δήμου ἦσαν "ἢ Ἐφεσος τῆς προσδόου, ἢ Μένκκα τῆς ἐλευθερίας, ἢ Ρώμη τῆς ἀνθρωπότητος".' Ορείλομεν δὲ νὰ δμολογήσωμεν διτοι τοῦτο ἀπρόστυχον θυμίαμα, αὐται αἱ κουφολογίαι τῶν ἀγυιῶν εἰσέδυσαν εἰς τοὺς ἀπαίδευτους νόχις, ἐνσχαράττοντο ἐκεὶ θαθέως, ἀνερόπιζον ὅλα τὰ μίση, δλεθρίαν δ' ἐπιροήν ἐνήσκησαν ἐπὶ τῆς παραφορᾶς καὶ τῆς διαρκείας τῆς πάλης.

Τὴν πόλην ταύτην δὲν θέλομεν ἐξιστορήται ἐνταῦθα οὐχ ἥττον δρεῖλομεν νὰ εἴπωμεν, ὅπως ἐξηγήσωμεν τὴν παράτασιν αὕτης, διοτα στοιχεῖα ἀντιδράσεως ἡ ἐπανάστασις ἐκέκτητο μετὰ τὴν τῆς 18 Μαρτίου νίκην της στραγείας σπουδαία, ἀτινα ἐπέτρεψαν εἰς αὕτην νὰ διεξαγάγη ἐπὶ δύο ὅλους μῆνας ἀδιαλείπτους πολέμους καὶ τὴν μεγάλην ἐπταχήμερον μάχην ἐν Παρισίοις. Τὸ πυροβολικόν της συνέκειτο ἐκ 1047 τηλεσόλων, ἀντιπροσωπευομένων ὑπὸ εκκοσινέπτα διαφόρων σχημάτων· δὲ ποικιλία αὕτη ἐνίστε ἐξουδετέρωσεν αὔτο, παράγοντας συγγύμτεις εὐνοιάς τοῖς Βερσαλλιαίοις κατὰ τὴν διανομὴν τῶν πολεμεφοδίων. 'Αφιξιρέσεως γενομένης τῶν ἐν τοῖς ἐμπροσθορυπλακείοις, τοῖς φρουρίοις καὶ τοῖς περιτειχίσμασι τηλεσόλων, 726 ἐστήθησαν ἐν ταῖς ὁδοῖς, δταν τὰ τακτικὰ στρατεύματα εἰσῆλασαν τέλος εἰς Παρισίους. Τὸ ἵππικὸν ἦτο ἀσήμαντον, οὐδέποτε δὲ ἡρίθμησε πλείονας τῶν 449

(*) Σ. M. Τὰ διόμετα τεῦτα ἀνίκουσιν εἰς δյοὺ τῶν μᾶλλον διαδοίτων ὑπαλερχηγῶν τῆς Ήαδεας, δηλ. τῶν Εορδίων ἐπαρχιῶν τῆς Γαλλίας, αἵτινες, μὴ ἀποσκιρήσασι τῷ 1789 τῆς πρὸς τὴν Ελαστείαν πίττας, διεξῆγαρον πολυγρόνον καὶ αἰματηρὸν πάλην κατὰ τῆς λοιπῆς Γαλλίας, ἐπιχλεύεισαν ὑπὸ τοῦ Βογαπάρτου ἀδ πλεμος τῶν γράντων. Ηρτοὶ διευρίνησαν δὲ τῶν κατατέρω, προστίθεμεν δτι ἡ μὲν λευκὴ σημαία εἰσὶ τὸ σύμβολον τῆς Βουρβωνικῆς δυναστείας ἐν Γαλλίᾳ, δὲ Ἐρρίκος Ε. ε.ο.ν ο Κουρής Chambord, δηλ. ὁ ὡν ἀντιπρόσωπος τοῦ εἰκουν τούτου.

ζπων· ἀλλ' ἀπεναντίας τὸ πεζικὸν ἦτο πολυαριθμότατον. Εἰκοσι συντάγματα συγχείμενα ἐκ 254 ταχυδάτων διηρέθησαν εἰς ἐνεργὸν καὶ μόνιμον δύναμιν· ἡ πρώτη συνεκροτεῖτο ἐκ 3,649 ἀξιωματικῶν καὶ 76,804 στρατιών, ἡ δὲ δευτέρα ἀπετέλει ἐνεργητικὸν ἐξ 106, 909 ἀνδρῶν διοικουμένων ὑπὸ 4,284 ἀξιωματικῶν, ὅπερ ἀνήρχετο εἰς ἀριθμὸν μείζονα τῶν 191000 ἀνδρῶν, ἐξ ᾧ πρέπει νῦν ἀφαιρέσωμεν περίπου τριάκοντα χιλιάδας ἀνθρώπων, οἵτινες ἔγνωσαν ἀείποτε νὰ ὑπεκφύγωσι τὴν ὑπηρεσίαν. Ἐν συνόλῳ, δὲ Δῆμος ἔσχεν ἐξ 140,000—150000 μάχιμον στρατιάν, τὴν ὁποίαν διηύθυνε ἔκτος τε καὶ ἐντὸς τῶν Παρισίων. (1) Εἰς ταύτην τὴν δύμάδα, ἥδη λίαν καταπληκτικὴν, πρέπει νὰ προσθέσωμεν εἴκοσι ὀκτὼ τάγματα ἑθελοντῶν, λίαν ἀνεξάρτητα, ἐνεργοῦντα κατὰ τὴν στιγμιαίαν αὐτῶν ἰδιοτροπίαν καὶ μὴ ὑπακούοντα εἰς οὐδένα. Ὁ εὑμετάβλητος ἀριθμὸς τῶν ἑθελοντῶν τούτων ἀνήρχετο, περὶ τὸ μέσα Μαΐου, εἰς τὸν ἀριθμὸν 10820 ἀνδρῶν, διοικουμένων ὑπὸ 510 ἀξιωματικῶν. Ἐκεὶ ὑπῆρχον ἄνδρες πάσης καταγωγῆς καὶ πάσης κατηγορίας, οἵτινες ἔξελεγον, κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτοῖς, τὰς μᾶλλον ἀλλοκότους καὶ περιεργοτέρας δυναμοσίας, π. χ. τοῦρκοι τοῦ Δήμου, πρόσκοποι τοῦ Bergeret, τέκνα τῶν Παρισίων, τέκνα τοῦ πατρὸς Du-chêne (*), κινδυνευταὶ, γιγαντεμάχοι,

ἀκροβολισταὶ τῆς Μασσαλιώτιδος, ἐθελονταὶ τῆς στήλης τοῦ Ἰουλίου καὶ ἐδικηταὶ τοῦ Φλωράνς, οὓς δὲ λαδὸς ἀπεκάλει ἀμετατρέπτως, — ὡς ἀγνῶμον πλῆθος! — ἐκδικητὰς τῆς Florence.

III. — ΟΙ ΕΒΕΡΤΙΣΤΑΙ.

Τὴν ἐπαύριον νικηφόρου ἐπαναστάσεως, ἐνεργούμενης πάντοτε ἐν δύναμι τῆς ἐλευθερίας, οὐδεὶς λέγει· «Εἶμαι ἐλεύθερος», ἀλλ' ἔκαστος λέγει· «Ἐγώ εἶμαι ὁ κύριος.» Πρὸ πολλοῦ ἥδη χρόνου ἐξέθηκε τὴν ἀλήθειαν ταύτην διαμενὲ, δτε, ἐν τοῖς Διαλογισμοῖς αὐτοῦ, ἔγραφε τῷ 1841. «Οὐδεὶς θέλει νὰ ὑπακούσῃ καὶ ἀπαντεῖς θέλουσι νὰ διοικᾶσιν». Ἐρωτήσατε παρὰ τοῦ δημοκράτου τὸ μυστήριον του· τοῦτο ἔστιν ἡ ἔξουσία, δὲ θρίαμβος τῆς πεποιθήσεώς του καὶ τοῦ συμφέροντός του. Πρέπει θὰ γείνω θασιλεύεις! Εἰς τοῦτο ἔγκειται ἡ δημοκρατία του. Οἱ ἀνθρώποι τοῦ Δήμου, ὡς πρὸς τοῦτο ἔτι, ὑπερέησαν πᾶν δριον· ἔκαστος εἶχε καταλάβει μέρος τι τῆς ἐν χερσὶ τῆς νομίμου κυβερνήσεως συντριβείσης ἔξουσίας, καὶ, ἐπὶ προφάσει ἐπαναστατικῶν ἐπιδείξεων, ἐνήργει κατὰ τὸ ἔθος τῶν ἀνθυπάτων. «Ως ἐν τῇ Curée τοῦ Αὐγούστου Barbier, δὲ ὑποδεεστερὸς ἀξιωματικὸς ἥδυνατο νὰ εἴπῃ. «Ἴδού τὸ ἀνηκόν μοι μέρος τῆς θασιλείας.» Τοῦ μέρους τούτου τῆς θασιλείας ἐποιοῦντο χρῆσιν πρὸς διάπραξιν αὐθαιρεσίῶν, συλλήψεων, ὡν τὰ αἴτια ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ διαφεύγουσι πᾶσαν δξαδέρκειαν. Τοῦτο ἀριδήλως προκύπτει ὅταν διεξέλθῃ τις τοὺς καταλόγους τῶν παρὰ τῇ ἀστυνομίᾳ πεφυλακισμένων. Ἐν τούτοις διαφαίνεται ἄμιλλα παρ' ἀπασι τοῖς δεσπόταις· ἔκαστος θέλει νὰ ὑπογράφῃ τὰ

(1) Κατὰ πληροφορίαν, τὴν ὁποίαν δύναται τις τῶν παραδεγμῆς ὡς ἀκριβῆ, τὰ ἐπλουργεῖα, κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ ἀφεπλισμοῦ τῶν Παρισίων, περὶ τὰ τέλη τοῦ Μαΐου 1871, ἐδέχθησαν 285,000 τυφέκια τοῦ Σαστέρο, 190,000 τυφέκια τὰ λεγόμενα τῆς ταμβακοθήκης καὶ 14,000 καραβίνας Epsilonfield ἐν συνδλιπ σχεδὸν πεντακοσίας χιλιάδες βόλων διὰ καψολίτους καὶ διὰ πέτρας.

(*) Σ. Μ. Οὕτως ἔκαλεῖτο ὁ κατὰ τὴν ἐπιχάστασιν τῶν 1789 περιόδους δημαρχὸς Ηέρει ὡς ἐκ τῆς φερωνύμου ἔφημερίδος του, προτόπου διδληροῦ κυνισμοῦ καὶ ἐπαναστατικῆς τεραπολογίας. Γνωστὸν ἐστιν διὸ δὲ χιλιάδος οὔτος ἀνθρώπως ἔχαλκευσε τὰς πλείστας τῶν κατὰ τῆς δυστυχοῦς δασιλίσσης Μαρίας Ἀντωνίσκης κατηγοριῶν, καὶ ισχιωμάρησε, πρὸ τῆς προγραφῆς αὐτῶν, τὴν σφρήγη τῶν Γεροδίνων, τῆς μετρεόφρονος ταύτης με-

ρίδος τῶν Γάλλων δημοκρατικῶν. Οὐχ ηττον καὶ οὗτος ὑπέστη τὴν ἐπὶ τῶν πρωτίστων δραστῶν τοῦ μεγάλου διείσδου δράματος ἐνσκήψασαν μοῖραν, καρατομηθεὶς τὴν 24ην Μαρτίου 1794.

έγγραφά του, νὰ ἐπιθέτῃ τὴν σφραγίδά του, καὶ νὰ ἔνσκη δικτατορικὰ δικαιώματα. Καταλαμβάνεται τις ὑπ' ἐκπλήξεως δρῶν τὴν ποσότητα καὶ ἰδίως τὴν ποιότητα τῶν ἀτόμων, ἀτινα ἀντιποιούνται τὸ δικαίωμα τοῦ καταργεῖν πᾶσαν ἀτομικὴν ἐλευθερίαν. Οὐδὲν τῶν μελῶν τῆς κεντρικοῦ κομητάτου καὶ τῶν τῆς διοικήσεως τοῦ Δήμου δὲν παρημέλει τοῦ νὰ μονογραφῇ τὰ ἔνσφράγιστα προστάγματα. Οἱ πληρεξούσιοι ἐν τῷ ὑπουργείῳ, δορούραρχοις τῶν Παρισίων, διάρχηγδες ἕκαστου ἐπαρχιακοῦ νομοῦ, διεἰσαγγελεὺς τοῦ Δήμου καὶ οἱ ἀναπληρωταὶ αὐτοῦ, οἱ ὑπάλληλοι τῆς ἀστυνομίας, οἱ ἀνακριταὶ (ληφθέντες ἐκ τῶν ξυλουργείων ὡς δ Genton), καὶ ἐκ τῶν θρανίων τοῦ γυμνασίου ὡς δ Du Bargy) οἱ ὑπαστυνόμοι καὶ οἱ εἰρηνοδίκαιοι δὲν διστέρουν τῶν ἄλλων κατὰ τὴν παροιμίαν. Ἐκτὸς τούτου, ἔκαστον ἐπαρχιακοῦ νομοῦ προέστατο διοικητικὸν τὸ κομητάτον, διηρημένον εἰς ἐφορευτικὰ κομητάτα, ἔτινα διώριζον πληρεξούσιοις· οἱ δὲ πληρεξούσιοι, τὸ ἐφορευτικὸν κομητάτον καὶ τὸ διοικητικὸν ἔξειδον ἀνευ τύψεως συνειδότος ἐντάλματα καθείρξεως. Αλλὰ τούτο δὲν ἀρκεῖ· ή εἰς τμῆματα διαιρεῖς τῶν Παρισίων ὑφίστατο· οἱ παρὰ τῆς ἔθνοφυλακῆς ἐκλεχθέτες ἀρχηγοὶ ἐδέσποζον ἀδιαφιλονεικήτως· οὐ μόνον ἐφυλάκιζον ἐν τῷ δι' ἔκκτον τμῆμα προωρισμένω σωρφρονιστηρίῳ, ἀλλ' ἔστελλον τοὺς κατακρατουμένους εἰς ἑκίνην τὴν φυλακὴν, θὴν ἡσέκοντο γὰρ ὑποδείξωσιν. Τινὲς τῶν διπλαρχητῶν τούτων ἀνεδείχθησαν πράγματικοι τύραννοι, πρὸς τοὺς δοποίους ἀφροντοῦντο γ' ἀντιταχθῆταις. Ο Sérizier ἐβέβλε κατὰ γράμμα τὸν τρόμον, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς διοικήσεως τοῦ Δήμου, τὸ παριστανὸν ἐκεῖνο ἔδαφος, ὅπεράντεκερίνετο πρὸς τὴν βάσιν τοῦ Θεοῦ κομητοῦ, δεσπόζων οὕτω τῆς φυλακῆς διοικουμένης Santé. Ο ἀνθρωπὸς οὗτος ποσὸς δὲν πταίει ἐὰν οἱ δῆμοι καὶ

ἐκεῖ δὲν ἔτυφεκίσθησαν.

Ἡ Θηριωδία τῶν διαταγῶν εἰναι ἀνέκφραστος· ἐρωτᾷ δέ τις τὸν ἀναγνώσαντα αὐτάς, ἐὰν οἱ ἀνθρωποι, οἵτινες τὰς ἔξειδον, εἶγον σώας τὰς φρένας. Καρολὸς τις Riel διοικούμενος, διευθυντὴς τοῦ γραφείου τῶν διαβατηρίων παρὰ τῇ ἀστυνομίᾳ, ἐκδίδει, τὴν 17 Ἀπριλίου, Βούλευμα, ὅπερ εἰναι ἀκριβές δοκίμιον τῶν παραλογισμῶν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης.— «Ἡμεῖς δημοτικὸς ὑπάλληλος, ἐνεργοῦντες τῇ βάσει τῆς ἀνατεθείσης ἡμῖν ἔξουσίας, ἐπειδὴ δόνομος ἀπαγορεύει τὴν ἐκ τῶν Παρισίων ἔξοδον εἰς τοὺς ἔχοντας ἥλικιαν δεκαεννέα μέχρι τεσσαράκοντα ἑτῶν... διατάττομεν ἀπαντας τοὺς ἀρχισταθμάρχας ὅπως θέσωσιν εἰς τὰς διαταγὰς τῶν ἡμετέρων παρεπιτρόπων ἀπάσας τὰς διαθεσίμους δυνάμεις τῶν σταθμῶν, ἥπκ τῇ ἀπλῇ εἰδοποιήσει τῶν παρεπιτρόπων... δὲν ἔγνωτοι μενος εἰς τὴν διαταγὴν ταύτην τυφεκισθήσεται, μεταξὺ τῆς συνεδρίας (I).» Εάν δὲ Δῆμος μετήρχετο τοιαύτην αὐστηρότητα,— εἴδομεν δὲ μέχρι τίνος βαθμοῦ,— πρὸς τοὺς πολίτας ἐκείνους, οἵτινες ἐδραπέτευσαν μετὰ φρίκης ἔναντι τῆς ἀνάγκης τοῦ νὰ ὑπηρετήσωσι τὸν Δῆμον, μητρικὴ ἀπεδείκνυεν ἐπιείκειαν πρὸς τοὺς κακούργους.— Ο Jean-Marie Ollivier κατεδικάσθη δι' ἀποφάσεως τοῦ πλημμελειοδικείου τῆς 8ης Ιανουαρίου 1871 εἰς ἑξ μηνῶν φυλάκισιν ἐπὶ κλοπὴ καὶ ἔξυβρίσει κατὰ τῶν ἀνδρῶν τῆς δημοσίας δυνάμεως· ή ἀναγόρευσις τοῦ Δήμου εὑρίσκει αὐτὸν ἐν τοῖς δεσμωτηρίοις τῆς Αγίας Πελαγίας, ἀπολύει δὲ αὐτὸν μετὰ τὴν ἔξης διαταγὴν, θὴν κατὰ λέξιν ἀναγράφομεν. «Διαταγὴ ὅπως ἀπολυθῇ δὲν πέποιτο τὸ σύρμα

(I) Ἐνταῦθα λέγω, ἐπειδὴ διὰ παντὸς, διὰ δέν ἀναρέρω, ἔστω καὶ τὸ παραμιχρότερον γεγονός, χωρὶς νὰ ἔχω πρὸς δρθαλμῶν τὸ πρωτότυπον· δέον τὸ ἔργον μου ἐρείδεται ἀποκλειστικῶς· ἐπὶ αὐθεγτικῶν ἐγγράφων.

Ollivier Jean Marie καταδικασθείς ως χλεψίς καβούρια ξύλα, εύρισκομενα επί των περιπολών, πράξεις τότε κατ' εμὲ ἀσήμαινος. 'Ο φρούριος αρχις Revol. Δικταγή ἀπελευθερώσεως. E. Duval (ἄνευ ήμερου μηνίας). 'Η πράξις τῆς αὐθιρέτου ἀποφυλακίσεως ἐγκληματιῶν ἐπανελήφθη συχνάκις διαρκούστης τῆς διοικήσεως τοῦ ιήμου'. Καὶ δὲ θέλομεν ἐνδιατρίψει λεπτούμερως ἐπὶ τούτου.

(Ἐπετειαὶ συνέχεια)

Π. ΚΑΤΑΙΒΑΤΗΣ

ΑΙ ΔΥΩ ΑΔΕΛΦΑΙ.

(Συνέχεια· δρα φυλλ. ΚΒ.)

VI

Μακραὶ ὑπῆρξαν αἱ ὥραι τῆς ἀγρυπνίας, ἃς διηλθε κατόπιν. Εἰς τὴν σιγὴν τῆς νυκτὸς ἡ θύελλα ἔξεράγη αἴφνης ἐν τῇ καρδίᾳ του, θύελλα, ἥτις ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον ἐγκυμονθεῖσα ἐντὸς αὐτοῦ ἔξεσπτα τέλος φοβερὸν μυκωμένη καὶ κατεσκίαζε τὸν τέως αἴθριον οὐρανὸν τῆς ζωῆς του. 'Αμα ὡς δὲ νέος ἡ τύλανθη ἐν ἔαυτῷ καὶ ἐπείσθη διὰ ἡγάπα, ἄμα ώς ἐμάντευσε διὰ τῆς ἀνεῖγητου δυνάμεως, ἢν η καρδία κέκτηται καὶ δεικνύει ἐν τοιαύτῃ διατελούσῃ καταστάσει, διὰ ἡγαπᾶτο, χαρὰ ἀμέτρητος ἐπλήρωσε τὴν ψυχὴν του καὶ τὰ γλυκύτερα δινεια κατέβησαν ἐκ τῶν οὐρανῶν, διπλῶς πληρώσωσι τὸν μαχικὸν κόσμον ἐν ᾧ ἔζη, πλάσας αὐτὸν διὰ τῶν ίδίων χειρῶν. 'Αλλὰ τὴν χρόνη ταύτην, παροδικὴν καὶ στιγμαίαν, ἥλθεν αἴφνης νάντικρύση πολέμιος φοβερὸς καὶ ἀμείλικτος, εὐθαρσῶς παρατασσόμενος ἐνώπιόν της καὶ ἀπειλῶν γὰ τὴν καταβάλη δι' ἐνὸς κτυπήματος, μία λέξις ἥχοῦτα σοβαρῶς καὶ ἐπισήμως ὡς τοῦ θανάτου δὲ κώδων εἰς πᾶσαν τιμὴν καρδίαν—τὸ καθῆκον.

Τὸ καθῆκον ἐφάνη αἴφνης ὡς φάσμα ἐνώπιόν του, διὰ νὰ τῷ ὑπομνήσῃ μὲ τὴν τραχενέν καὶ ἀπότομον ὡς δικαστοῦ φωνὴν του, διὰ δὲ ἀθετῶν τὸν δρόκον του, καὶ μάλιστα δρόκον δοθέντα παρὰ τὴν κλίνην ἐπιθανάτου φίλου, καλεῖται ἀτιμος.

"Ητο διαρέται ἡ προσθολὴ καὶ δὲ νεανίας ὑπέκυψεν· ἀφῆκεν ἔχυτὸν νὰ παλαίσῃ ἐις τινὰ στιγμὴν, ἀλλ' ἐπὶ τέλους ἡ νυκχάτην γὰ νικηθῆ καὶ νὰ ὑποκύψῃ κατὰ τὴν ἀνίστον πάλην. 'Ενδόσω ἡ πραγματικότης δὲν ἤρχετο, η καρδία ἐνίκα μὲ τὰ σορίσματά της· ἀλλ' ὅτε τὴν θεωρίαν διεδέξατο τὸ πρακτικὸν ἀποτέλεσμα, δὲ 'Εκτωρ, δὲ τραφεὶς ἐν τῇ εὐθύτητι καὶ θηλάσας, οὔτως εἰπεῖν, τὸ γάλα τῆς τιμῆς, καὶ επλάγη ἐκ τοῦ μεγέθους τοῦ δινείδους καὶ ἥθελησε νὰ ἐπισθοχωρήσῃ.

Τί νὰ πράξῃ λοιπὸν ὅπως ἀποφύγη ἀντὶ πάσης θυσίας τὸ δινείδος τοῦτο; 'Επεκέφθη ἐπὶ ἀρκετὴν ὥραν καὶ πάλι ἐσκέφθη. 'Ανέλιξε τὰς φάσεις τοῦ ιήματος, ἐμέτρησε τὰς ρίζας τοῦ ἔρωτός του καὶ τὰς διαστάσεις τῆς πρᾶς αὐτοῦ αἰσχύνης, καὶ ἐν μόνον εὗρε φρυμακὸν νὰ δυνηθῇ ν' ἀποσπάσῃ καὶ θεασηῇ τὰς ρίζας ταύτας, ἔστω καὶ διὰ πρόκειτο ἀποσπῶν αὐτὰς νὰ θραύσῃ τὴν ιδίαν αὐτοῦ καρδίαν, καὶ ἀν δὲν ἐπιτύγχανε, νὰ φύγῃ.

Νὰ φύγῃ μακρὰν τοῦ ὀλεθρίου κιλου, ὅστις δλίγον κατ' δλίγον τὸν πριεστογγεν, ἀπειλῶν νὰ τὸν πυλέη, να φύγη, ὅπως λαθῇ ἀπὸ τῆς τρομερῆς ἀσθενίας, τῆς ἀπειλούσσης οὐχὶ τὴν ζωὴν κατὰ τὰς παρούσας περιστάσεις φρυμόν ἔξετίμα, ἀλλὰ αὐτὸν τιμαλφέστερον ἀγαθῶν, τὴν τιμήν του.

'Αλλὰ φεύγων ἄρα γε δὲν ἐγένετο πίοσκος; δὲν ὑπεσχέθη εἰς τὸν πρατάτην του διὰ ἔζη πλησίον τῶν ἀγαπέρων του, διὰ δὲ ἀνεπλήρου αὐτὸν τῷ κόσμῳ γινόμενος δὲ προστάτης τῶν καὶ ἀφιερῶν τὴν ζωήν του ὑπὲρ εὐτυχίας των;

Ναὶ, ἀλλ' ὅποιαν εὐτυχίαν ἐπεφύει;